

Török Gábor eleméz - A kérdés a kérdés

2013 június 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Beléptünk a ciklus utolsó évébe. Eddig is sokszor tekintgettünk el?re, de a politikában mostantól szinte minden a 2014-es választás szempontjából lesz fontos vagy érdekes.

Bár sokan már elkönnyvelik, hogy csak a Fidesz szerezhethet többséget, amíg a kormányzó párt és a feltehetően hamarosan választási szövetségre lépő baloldali támogatottsága között csak a mostanihoz hasonló a különbség mértéke, és amíg ennyire sok a bizonytalan, hezitáló vagy éppen rejtőzködő szavazó, nem lehet lefutottnak tekinteni a választást. Sőt, a helyzet megítélésem szerint kifejezetten egyedi: nem volt még olyan voksolás, amikor egy évvel a választás előtt ennyire szélsőségesen eltérő parlamenti erőviszonyok is többé-kevésbé reális lehetőségnek látszottak.

Márpedig ma, részben az imént ismertetett helyzetnek, részben pedig az új választási rendszernek köszönhetően, mind a Fidesz, mind a baloldali ellenzék még akár kétharmados győzelme sem nevezhető teljesen kizárható forgatókönyvnek.

Bármilyen lehet tehát – valójában ma ez a leginkább korrekt politikai prognózis. Ugyanakkor van azért talán egy fogódzó, ami egyrészt segíthet az előrejelzésben, másrészt pedig sokat elárul a mostani helyzetről. Minden választási kampány egyik lényegi pontja, hogy a választók miről döntenek, hogyan jelenik meg előttük a választás tétje, kérdése. Első hallásra ez talán evidensnek tűnik, hiszen a voksolás mindig a politikai hatalomról szól. Az azonban egyáltalán nem mindegy, hogy a választók milyen kérdésre válaszolnak, amikor leadják szavazatukat. Nem véletlen, hogy a politikai küzdelem egyik kardinális kérdése éppen az értelmezés körül zajlik: kialakítani azt a keretet, megfogalmazni azt a kérdést, amelyet a választók többsége is elfogad majd.

Ha nagyon le akarjuk egyszerűsíteni a problémát, akkor azt mondhatjuk, hogy egy választás általában két dologról szólhat: vagy a kormányról, vagy az alternatíváról. A választók dönthetnek arról, hogy helyén akarják-e tartani a kormányzókat, vagy mérlelgethetik azt, hogy helyükre akarják-e ültetni az ellenzéket. Világos, hogy a két kérdés a valóságban összefügg, mégsem mindegy, hogy melyikre válaszol inkább a szavazó, amikor eldönti, hogyan szavaz. Az első esetben a választás jobban hasonlít egy népszavazásra, amikor valójában csak a kormány helyén maradása vagy a távozása a lényeges, míg a második már valódi, alternatívák közötti választást jelent.

A 2014-es végeredmény szempontjából egyáltalán nem mellékes, hogy az előttünk álló hónapokban melyik értelmezés lesz erősebb. A népszavazás-jelleg ugyanis egyértelműen az ellenzéknek kedvezne, mert ebben az esetben szinte mindegy is, hogy ki jöhet az Orbán-kormány helyett, azok a szavazók, akik elégedetlenek és változást szeretnének, szinte automatikusan az első számú kihívóra szavaznak. Az alternatívák mérlelgetése ugyanakkor a kormányon lévőket esélyeit javíthatja: ebben az esetben ugyanis akár kisebb rosszként is szóba jöhetnek azoknál a szavazóknál (nem kevesen vannak ilyenek), akik egyaránt elégedetlenek a kormányoldal és az ellenzék teljesítményével.

A politikusok persze tisztában vannak ezzel. Az elmúlt hónapokban a Fidesz komoly energiákat mozgósított azért,

hogy egyrészt a „nem jó, de jobb” mondanivalóját erősítse, másrészt pedig az ellenfelet démonizálja. Az egyelőre inkább belső harcaival foglalkozó baloldali ellenzék kifelé is értelmezhető mondanivalója pedig leginkább arra irányult, hogy szinte az egekig emelje a 2014-es voksolás tétjét, és a lehető legnagyobb mutassa a Fidesz hatalmon maradásának veszélyét. Ne lepődjön meg senki, ha a választásokig ugyanezt láthatjuk majd, természetesen a mostaninál is nagyobb energiákkal és fordulatszámon. S aztán majd a választók, különös tekintettel a ma még bizonytalanokra, eldöntik, hogy ki inkább a kormányról vagy az ellenzékéről mondanának véleményt. Meggyőződésem, hogy amikor utólag az eredményeket elemezzük, ennek a momentumnak jelentős szerepet kell majd tulajdonítanunk.

(Heti Válasz, 2013. június 6.)

www.torokgaborelemez.blog.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Ajánló